

Ο ΣΚΑΠΑΝΕΥΣ

ΤΗΣ ΜΑΚΡΟΝΗΣΟΥ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΓΑΝΟ
Γ' ΤΑΓΜΑΤΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ
Σ. Τ. Γ. 902B
ΕΤΟΣ Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'
ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 3 (19)
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1948
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 500

ΑΝΑΜΟΝΗ

«Κάθε Έλληνικός αγών είνε και νίκη της Έλευθερίας και της Δημοκρατίας.» (16)

Υστερα από λίγο καιρό διεξάγονται στις Ηνωμένες Πολιτείες οι προεδρικές εκλογές. Τις περιμένουν όχι μόνο οι κάτοικοι της Βορειοαμερικανικής Συμπολιτείας, αλλά και ολόκληρη η ανθρωπότητα. Οι Αμερικανοί περιμένουν από την τύχη της ψήφου των, ότι περιμένει καθένας που σύμφωνα με τις ιδέες του ψηφίζει ένα ώριμο κόμμα. Άλλα και κάτι μεγαλύτερο ακόμα και πρό παντός αυτό. Εκείνο που εκ παραλλήλου ποθεί ολόκληρος ο πολιτισμένος κόσμος, ενώ έχει αυτές τις ημέρες εστραμμένα τα βλέμματά του προς το δυτικό ημισφαίριο. Με τις εκλογές ή μεγάλη υπερασπίστρια της ελευθερίας ΘΑ ΠΡΟΧΩΡΗΣΗ ΑΔΕΦΜΕΥΤΗ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.

Υπάρχουν πολλών ειδών προσδοκίες. Όπως την παραπάνω όμως είναι προορισμένος να δοκιμάζει μόνον ο ελεύθερος κόσμος. Γι' αυτό είναι ευτυχισμένη προσδοκία. Δεν την έχουν γνωρίσει ποτέ οι σκλάβοι, οι λαοί που δεν λογαριάστηκε ή ατομική τους ύπστασι, που δεν τους ζητήθηκε ποτέ ο λόγος και ή υπευθυνότητα για την πρόοδο. Κάτω από τα πλουμιστά λάβαρα των Καϊσάρων της κάθε μορφής και μούγναι οι λαοί έναν κτηνώδη ύπνο. Ο ένας, ο «υβρανοκατέβατος» δικτάτορας, προορίζεται όπως ο βοσκός να οδηγήσει τα χαμένα πρόβατα σε δουλειά και φαγητό, σε δουλειά και νήστεια ή «επί σφαγήν». **ΕΞΑΡΤΑΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΝΟΣ ΛΑΟΥ ΝΑ ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΟΤΙ ΔΕΝ ΕΧΑΣΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΑΣΗ ΤΟΥ.** Ο Έλληνισμός έχει την τιμή να θεωρηθεί ότι διετύπωσε την πρώτη και καθαρώτερη έννοια της Δημοκρατίας και ότι από μακραίωνες και τρομερότατες περιόδους σκλαβιάς αναγεννήθηκε όπως ο φοίνικας από την τέφρα του.

Παραλληλίζοντας ο Έλληνικός Λαός σήμερα τις εκλογές της Αμερικής με τις «εκλογές» ενός άλλου κόσμου, που πάντα χωρίς εξαίρεση τα αποτελέσματα των ψήφων βγαίνουν από τα 90 έως τα 100 ως υπέρ του τυράννου, θυμάται την πείρα που έλαβε κάποτε για τον τρόπο με τον οποίο γίνονται οι ξεγελαστικές αυτές εκλογές. Όταν επί ελευθερίας έγιναν σε πολλές περιοχές κοινοτικές και νομαρχιακές εκλογές κάτω από τη βία και τον τρόμο, παρουσίασαν στους εκλογείς ψηφοδέλτια, **ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΪΧΑΝ ΛΟΘΗ ΤΑ ΠΡΟΣ ΕΚΛΟΓΗΝ**

Η ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΠΡΕΣΒΕΥΤΟΥ ΕΛΒΕΤΙΑΣ, Δ)ΝΤΟΥ ΕΡ. ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΕΙΣ ΤΟ ΤΑΓΜΑ ΜΑΣ

(ΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΞΑΡΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟΥ)

Το Σάββατον 9 Οκτωβρίου 1948 το νησί μας είχε την τιμήν να δεχθή την επίσκεψη του Έξοχτάτου Πρεσβευτού της Ελβετικής Δημοκρατίας κ. Σταύρου μετά της έριτίμου Πρεσβείρας και του Διευθυντού του Κομιτάτου του Έρυθρου Σταυρού κ. Λαμπέρ μετά της συζύγου του, οίτινες συνοδευόμενοι παρά του Διευθυντού μας συνταγματάρχου κ. Γ. Μπαϊρακτάρη και άλλων εκλεκτών επισκεπτών, ήλθον διά να ζήσουν από κοντά το Έθνοφελές έργον, που διεξάγεται εις το μικρό μας σχολειό. Πρώτος σταθμός υπήρξε το Β' Τάγμα, το οποίον τους επεφύλαξε ένθουσιώδη υποδοχήν, το βράδυ δε έδεξιώθη τούτους και αντιπροσωπεία αξιωματικών των λοιπών μονάδων της Μακρονήσου εις την πολυτελεστάτην λέσχην αξιωματικών. Κατά την διάρκειαν της δεξιώσεως εκαιρέτησε τους ευγενείς ξένους εκ μέρους του Τάγματος ο Προϊστάμενος Ηθικής Αγωγής έφ.

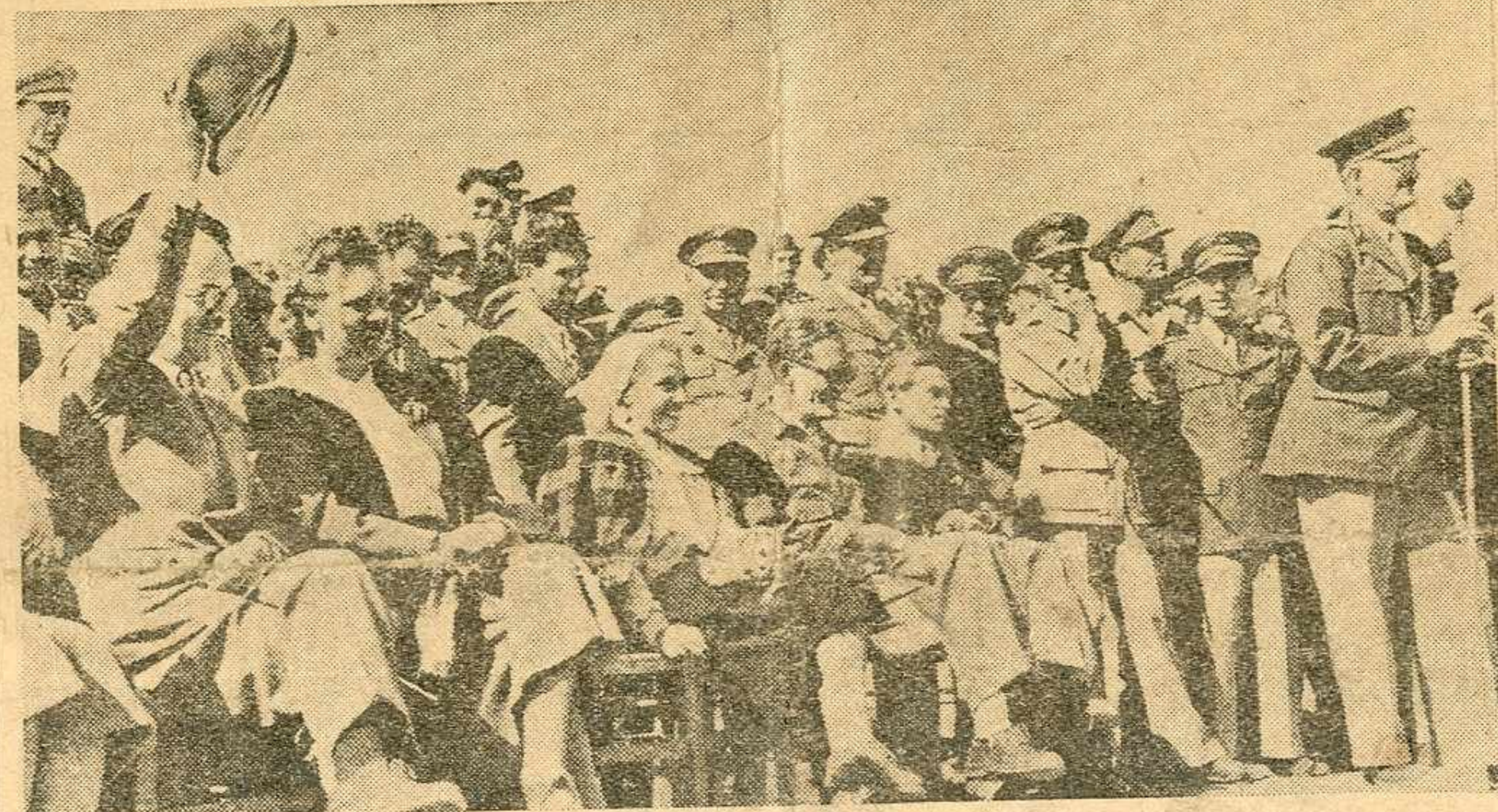
οποίον ηύξανεν ή παρουσία πολυμελούς αντιπροσωπείας του Έργατικού Κέντρου Αθηνών και λοιπών Έργατοϋπαλληλικών Οργανώσεων της Χώρας, αποτελουμένης εκ των κ.κ. Κυριακοπούλου, Μηλιαράκη, Κατρή, Αράπη κ.κ., ή οποία εις τρεφάσει εις το Τάγμα μας συνοδευομένη υπό του Υαγού Γ.Ε.Σ. κ. Πουλιαντζά Εύσερ, διά να φέρη τον χαιρετισμόν των Έργατικών Οργανώσεων προς την Μακρόνησον. Τους ξένους εκαιρέτησεν εκ μέρους του Τάγματος ο έφ. άνθ)γός κ. Ν. Μελάς, διαδηλώσας την χαράν διά την τιμήν της επισκέψεως και εξάρσας τους φιλικούς δεσμούς Ελλάδος-Ελβετίας και την εγνωμοσύνην της Πατρίδος προς τον ευγενή λαόν της Ελβετικής Δημοκρατίας και τους εκπροσώπους του, δι' όσα έπραξαν υπέρ ήμών κατά τας τριετίρας ημέρας της κατοχής και πράττουν και σήμερα δι' ήμάς και την ειρήνην του Κόσμου. Έν συνεχεία εκαιρέτη-

της ψυχής σας που ζητά όπλα. Θα σας δοθούν σύντομα κι' αυτά. Ο Λαός της Αθήνας σας περιμένει να σας χειροκροτήσει θερμά σαν να περνάτε περήφανοι πηγαινοντας στο καθήκον. Σας περιμένει ή Έλλην. Έργατιά να σας αγκαλιάσει, να σας φιλήσει. Να σας δη Νικητάς.

Έν συνεχεία μίλησε ο κ. Μηλιαράκης και τέλος ο κ. Κατρή ανέγνωσε μήνυμα της Γεν. Συν)δίας Έργατών Ελλάδος.

Την συγκέντρωσιν έκλεισε ο Δ)τής μας συν)χης κ. Μπαϊρακτάρης, ο οποίος έν μέσω εξέλλου ένθουσιασμού των στρατιωτών και των κραυγών «όπλα θέλομε», ειπε:

«Δυό λόγια έχω να σας πώ. Εκείνο που είνε ο πόθος ο δικός σας, είναι το όνειρο το δικό μου. Δε θα μείνη κανείς στη Μακρόνησο. Όλοι στο καθήκον, όλοι στις ιερές έπαλξεις». Διαβιβάσας δε τας έντυπώσεις των ύψηλων ξέ-

Ο Δ)ντης ΒΧΙ κ. Μπαϊρακτάρης χαιρετίζει τους ξένους μας, ενώ ο Πρεσβευτής της Έλβετίας απαντά ένθουσιασμένος εις τας εκδηλώσεις των στρατιωτών μας.

άνθ)γός κ. Έλ. Ράντος και έσε την εργατική αντιπροσωπείαν επισκεπτών, ειπε ότι αυτές ήσαν «όχι μόνον άρισται,

ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΤΟΝ Ο. Η. Ε.

Παρά τη λυσώδη αντίσταση της Ρωσίας και των δορυφόρων της έμπρηστών της Βαλκανικής το Έλληνικό ένεγράφη εις την Ημερησίαν Διάταξιν της παρούσης συνόδου του Ο.Η.Ε. και πρόκειται να συζητηθή πιθανότατα το Βο 15θήμερο του μηνός. Το δικηο της Γαλλνής μας Πατρίδος είναι τόσο μεγάλο και οι άποδείξεις της αναμίξεως των Σερβο-Βουλγαρ-Αλβανών εις τα έσωτερικά μας, διά της πολλαπλής και δι' έμφύχου ακόμη δλικοϋ ένισχύσεως των συμμοριτών, τόσες πολλές ώστε ουδέμια να δικαιολογηται άνησυχία διά την έτρυμγορίαν των Έλευθέρων Λαών. Πάντως δεν θεωρούμεν άσχοπο να δπενθυμίσουμε κάποιο άλλο Βο 15θήμερο Οκτωβρίου κατά το όποιο μέσα εις τον πανικόν και το δέος που είχε καταλάβει τον κόσμο ή Πατρίδα μας στάθηκε κυματοθραύστis των όρδων των Ούων όπως σήμερα στέκει κυματοθραύστis των όρδων των Σλαύων. Και ζητούμε ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ.

Η Αθήνα

Προχθές στις 12 π.μ. συμπληρώθηκαν 4 χρόνια αφ' ότου το σύμβολο της ώμης θίας ο άγκυλωτός σταυρός, κατέθηκε απ' τον ιερό μας θράχο και ύψώθηκε πάλι στον περιήφανο το σύμβολο της Τιμής, της Έλευθερίας, και της Ανθρωπίνης και Έθνικής αξιοπρεπείας, ή Γαλανόλευκος.

Πόσα όνειρα τότε — και πόση χαρά!... Κι' όμως ή χαρά αυτή και ή γαλήνη, που με τόσο αίμα την είχε εξαγοράσει το Έθνος μας και τόσο την περίμενε και την έδικαιοϋτο, ξενόδουλοι πράκτορες δεν το άφισαν να την χαρή, κι' άπλωσαν πάλι στη χώρα την έρημωση και τη συμφορά. Μα το τέρμα πών δεινών πλησιάζει και οι σλαυόδουλοι φορείς της καταστροφής, θα βρεθούν γρήγορα εκεί ποΐναι ή θέσις τους. Έξω απ' τ' άγία μας σύνορα κι' άνάμεσα στους σλαύους πάτράνας τους.

Οι έκομπές μας

Κάτι που έπρεπε να χαιρεισθή και πράγματι χαιρειτίσθη με όλος ιδιαίτερη χαρά από τους Σκαπανείς μας, είνε οι θραυνές έκομπές που καθιέρωσε το Τάγμα μας, και οι όποιες, εκτός του ότι συμβάλλουν εις το όλο έργο της διαπαιδαγωγέσεως, χαρίζουν εις τους στρατιώτες την απαραίτητη ψυχολογία. Το πρόγραμμά τους πάντοτε πλούσιο και διαλεγμένο, περιλαμβάνει, εκτός από την ώρα της Έλάδος, κατά την όποια μεταδίδεται μικρή πατριωτική όμιλία, ευθυμογραφήματα, σατυρικούς στίχους, ευθυμη μουσική και ραδ' οφωνικά νέα και οι Σκαπανείς μας, συγκεντρωμένοι κάτω από τα μεγάφωνα, άπολαμβάνουν με έκδηλη χαρά την καινούργια καινοτομία, που γέμισε τις ώρες της άνάπαυλας με χαρά και γλέντι.

ΕΚΚΛΕΚΤΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΚΑΛΩΣ ΜΑΣ ΗΛΘΕΣ

Καινούργιος ήλιος λαμπερός σαν πρώτα ξεπροβάλλει και στις ψυχές λάμψη χαράς άπλόχερα σκορπά. Για μάς σε πάντα ή καρδιά μέσα στα στήθεια πάλλει και με τάλόγια τούτα δώ την ώρ' αυτή ξεσπά.

Καλώς μας ήλθες σταυραητέ, της λεβεντιάς θλαστάρι, παιδί της μάνας μας τρανό, έλπίδα μας γλυκειά,

έλαβε κάποτε για τον τρόπο με τον οποίο γίνονται οι ξεγελαστικές αυτές εκλογές. Όταν επί επισημότητας έγιναν σε πολλές περιοχές κοινοτικές και νομαρχιακές εκλογές κάτω από τη βία και τον τρόμο, παρουσίασαν στους εκλογείς ψηφοδέλτια, ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΙΧΑΝ ΔΟΘΗ ΤΑ ΠΡΟΣ ΕΚΛΟΓΗΝ ΟΝΟΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ Κ.Κ.Ε.

Αλλά, όπως είπαμε, σε λίγες μέρες διεξάγονται οι εκλογές στην Αμερική και θα επικρατήσει ή ατμόσφαιρα που επικρατεί κατά τις εκλογές που διεξάγει όλος γενικά ο ελεύθερος κόσμος κατά διαστήματα. Ατμόσφαιρα εκλογών, όχι γελοιοποίησης των Λαών. Και ως έχουν οι άλλοι «διαφορετική έννοια της δημοκρατίας»... Οι Λαοί απέκτησαν ύστερα από μακροχρόνια αίματωμένη πείρα πολιτικό κριτήριο και δεν πρόκειται να ξαναπέσουν θύματα νευρωτικών και μαστροχαλαστών. Κατάλαβαν πως μόνο με την ένωση των ελευθέρων Λαών θα καταστή δυνατόν να αποφευχθεί και ο νέος βραχνάς του πολέμου, τον οποίο πάντα οι τύραννοι προκαλούν, καθώς είναι κατά κανόνα άνωμαλοι ψυχικώς τύποι. Η Ελλάδα που χύνει πάλι αφειδώς το αίμα της για την ελευθερία και τη δημοκρατία, έχει μεγαλύτερο λόγο να περιμένη την οριστική απόφαση της αμερικανικής ψήφου.

ΤΑΚΗΣ ΠΑΝΤΑΖΗΣ

Ο Δ'ντης ΒΧΙ κ. Μπαϊρακτάρης χαιρετίζει τους ξένους μας, ενώ ο Πρεσβευτής της Ελλάδας άπαντά ένθουσιασμένος εις τας εκδηλώσεις των στρατιωτών μας.

άνθ)γος κ. Έλ. Ράντος και έπληρολούθησαν προπόσεις ύπέρ των φίλων δημοκρατιών Έλβετίας και Ελλάδος, ή χορηγία δέ Μακρονήσου και πλούσια δρχήστρα έδωσαν ένα θαυμάσιο μουσικό πρόγραμμα. Η δεξίωσις άφηκεν άριστα έντυπώσεις και ο Διευθυντής του Τάγματος ταγματάρχης κ. Γ. Τζανατάος έδέχθη τα συχαρητήρια των παραστάντων. Την μεσημβριάν της επομένης, Κυριακήν 10 Οκτωβρίου 1948, οι εύνειεις έπισκέπται, συνοδευόμενοι υπό του συνταγματάρχου κ. Μπαϊρακτάρη, Γεν. Στρατοπεδάρχου, συνταγματάρχου κ. Ν. Έξαρχάκου, λοχαγού κ. Καπογιάννη κλπ., άφίχθησαν εις τή Τάγμα μας, γενόμενοι δεκτοί υπό του Διοικητού μας ταγματάρχου κ. Γ. Σγουρού, και άφου έπεθεώρησαν τούτο, κατηρβύθησαν πρός τόν χώρον συγκεντρώσεως υπό τας ένθουσιώδεις ζητωκραυγές και χειροκροτήματα των στρατιωτών μας, οίτινες έξεδήλουν παντοιοτρόπως τήν χαράν και τόν ένθουσιασμόν των, τόν

σε τήν εργατικήν αντιπροσωπείαν. Ακολουθώς ώμίλησεν ο στρατιώτης Π. Πανταζής, ο οποίος ανέλυσε παραστατικώτατα τό έργο που συντελείται εδώ, διετύπωσε με παραστατικές εικόνες, ότι εδώ διαφυλάσσεται ή κληρονομία της άρχαίας Ελλάδος, αί ιδέαι περί ελευθερίας και Δημοκρατίας και τούς προσέφερε τά «ιδεατά λουλούδια τ' άγονου νησιού μας, τά κομμένα από τόν κήρα της Έθνηκής μας ψυχής και τά θαντισμένα με τά δάκρυα της μελενοίας μας». Ο λόγος του ήτο ένα κομμάτι του έαυτού μας κλωμένο εικόνες και νοήματα. Ο άντιπρόεδρος του Ε. Κ. Α. κ. Κυριακόπουλος βαθεία συγκινημένος, άφου διαβίβασε τό θερμό χαιρετισμό της Εργατικής Τάξεως, ανέπτυξε έν συντομία τήν σατανικήν δρασιν των Κομμουνιστών εις τά εργατικά σωματεία και κατέληξε με τά έξής συγκινητικά λόγια: «Ακούμε τους παλμούς

των έπισκεπτών, είπε ότι αύται ήσαν «όχι μόνον άριστα, αλλά κάτι τό όποιον ουδέποτε έφανταζόντο». Μετά ταύτα ή συγκέντρωσις διελύθη έν μέσφ ζητωκραυγών και χειροκροτημάτων ύπέρ της Έλβετ. Δημοκρατίας, του κ. Λαμπέρ, της εργατικής αντιπροσωπείας, της Ελλάδος και του Τάγματος και παρετέθη γεύμα εις τήν Λέσχην (ΑΞ)κών, κατά τήν διάρκειαν του όποιου ή όρχήστρα μας μετέδωσε ένα έκλεκτό μουσικό πρόγραμμα, έτραγουδήθησαν έκλεκτά τραγούδια και παρωδιές και άντιηλλάγησαν μεταξύ του Δ)τού ταγματάρχου κ. Γ. Σγουρού και των έπισκεπτών θερμότερες προπόσεις. Τέλος, υπό τας ένθουσιώδεις εκδηλώσεις των στρατιωτών μας, οι έπισκέπται άνεχώρησαν περί ώραν 5ην απογευματινήν διά τά άλλα Τάγματα με έκδηλη τήν συγκίνησιν και ικανοποίησιν εις τά πρόσωπά των και άφου μάς χάρισαν και έξησαν κι' αυτοί μια άπ' τις πιο έντονας σε Έθνηκή Έξαρσι και ένθουσιασμό ήμέρες.

ΚΑΛΩΣ ΜΑΣ ΗΛΘΕΣ

Καινούργιος ήλιος λαμπερός σαν πρώτα ξεπροβάλλει και στις ψυχές λάμψη χαράς άπλόχερα σκορπά. Για μάς σα πάντα ή καρδιά μέσα στα στήθειά πάλλει και με τά λόγια ποττα δώ τήν ώρ' αύτή ξεσπά.

Καλωσ μάς ήλθες σταυραητέ, της λεβεντιάς θλαστάρι, παιδί της μάννας μας τρανό, έλπίδα μας γλυκειά, μεσ' άπ' τά μάτια σου ή φωτιά της άντρείας προβάλλει και μάς γεμίζει τή ψυχή, χρυσή παρηγοριά.

Η χώρα του πολιτισμού, της λεβεντιάς ή μάνα, σε γέννησε και σ' έθρεψε και σ' έφερε σε μάς, σε μάς που μέσα μας μιλά μονάχα ή Ελλάδα και μάς θεριεύουν θούρια και ύμνοι λευτεριάς

Ολόρθος, πρώτος πάντα σφ κρατώντας τό ντουφέκι μπροστά, στής μάχης τή φωτιά, στή δόξα και τιμή. Η όρμη σου πάντα στάθηκε, θρονή κι' άστροπελέκι και στους έχθρους έσκόρπαγε τήν άδοξη θανά.

Με ένα πόθο βλέπουμε τή σεβαστή μορφή σου με μία λαχτάρα στή ψυχή, γενναίε ΔΙΟΙΚΗΤΗ να τόχουμ' άπ' τό χέρι σου, ναχουμε τήν εύχή σου σα πα να πολεμήσουμε για δόξα και τιμή.

Ας είσαι τό παράδειγμα και μείς ακολουθοϋμε της μάννας της Ελλάδας μας ή δόξα μάς μεθά μαζί με τέτοιον ήρωα τή νίκη θα χαροϋμε με σε μεγάλον οδηγό, βαδίζουμε μπροστά.

Καλωσ μάς ήλθες σταυραητέ, της λεβεντιάς θλαστάρι, παιδί της μάννας μας τρανό, έλπίδα μας γλυκειά μεσ' άπ' τά μάτια σου ή φωτιά της άντρείας προβάλλει και μάς γεμίζει τή ψυχή χρυσή παρηγοριά. Στρατ. ΓΙΑΝΝΟΣ ΓΕΩΡΓ.

ΚΑΤΩ ΑΠΟ Τ' ΑΝΤΙΣΚΗΝΟ

ΕΣΠΕΡΙΝΕΣ ΜΕΛΩΔΙΕΣ

Απαλογέρνει ή μέρα στή δύση της. Τό σούρουπο κατεβαίνει γαληνό πάνω από τή κορφή του μικρού βουνοϋ. Στήν άσπρη πολιτεία του καταυλισμού, ξαπλώθηκε τό σκοτάδι. Ξύπνησαν ψηλά τά νυχτοπούλια και κρίζουν τό αιώνιο λάλημά τους. Τά φώτα άναψαν μέσα σ' άσπρα ισαντήρια μας και φεγγοβλούμενη ή Μάκρη φαίνεται να ταξιδεύη γά τ' άπειρο. Ταξίδεμα του κάθε νου τούτη τήν ώρα. Μιά ανάπαυλα έξω από προσκλητήρια και παρουσίες. Ο φαντάρος δίνεται στο περιτύλιγμα της νύχτας κι' άφίεται σ' άσπρο φτερό της φαντασίας... Γαλήνη.

οί πρώτες γλυκές, ανάλαφρες πνέες από τά μεγάφωνα του καταυλισμού. Οί πρώτες δοξαριές ένός έρωτημένου τσιγγάνικου βιολιού μάς ένάνουν να επικοινωνήσουμε με τά ουράνια που αύτή τήν ώρα ανοίγονται ν' άφουγκραστοϋν τή μελωδία της γής μας. Θείες στιγμές. Απολύτρωση, εϋτυχία, άνασασμός ήδονικός, έλκυστική μελαγχολία, έρωτας, ζωή και πόθος, ήδονή κι' άπύλαυση, έκσταση, φαντασία. Νά της μουσικής τό έργο και τ' αποτέλεσμα. Περιψά από τήν άκοή στον εγκέφαλο, στέλνεται στήν καρδιά κι' από κει τήν παίρνει τό αίμα και τή ξαπλώνει στο κάθε κόριο, στο κάθε κύτταρο. Τή φτιάνει αύτωση. Ζοϋμε έξω άπ' τις ανθρώπινες κακιές. Νοιώθουμε να φτερου

Στή σιγαλιά, που ο φλοίθος εννομιθυρίζει στο βράχο τά λόγια της θάλασσας, έρχονται οι πρώτες νότες

γίξη δίπλα μας σαν άνασασμός ένα γλυκόλογο άγαπημένης, μια ευχή μάννας πονεμένης. Οί βελουδένιες φωνές των ντιζέρ μας: Χίλιων έρωτευμένων άηδονιδών λαλήματα. Ξυπνάν μέσα μας τους πόθους της κάθε ζωής μας. Και της δίνουν τό νόημα, τό χρώμα, τό ρυθμό, τόν παλμό. Ικανοποιεί τόν πόθο του όνειρου μας, τό κάνει πραγμάτωση, τό φτιάνει πλάσμα που τό ζή και τό θωρεί με ευλάβεια και αγάπη τρανή. Κάνει τήν πεζότητα της ζωής ποίηση και δίνει στή βαρυχειμωιά της ψυχής τό πρώτο άνοστόλισμα τής μυγδαλιάς. "Ο,τι μάς έκανε να πονέσουμε, δ,τι μάς χάρισε τήν πίκρα, τό κακό, τή περιτύλιξη της θλίψης, τό βάσανο της ζωής, τό διαβρωτικό αίνιγμα του κόσμου, όλα τ' άντικείμενα κι' όλα τά πράγματα, όλα λυτρώνοντα τώρα στις έσπερινές ώρες της Μελωδίας μας. Θεία μουσική. Απια

στη θεά. Αγνωρη και άπροσπέλαστη που βρίσκεις αύτη τή δύναμη; Ποιος στή δίνει; Πόσο δίκαιο έχει ο ποιητής όταν άναρωτιέται:

...Πώς γενιέσαι, Μουσική, και τίνος είσαι θυγατέρα; Είσαι άραγε ή γυναικεία και θεία μορφή του Απολλωνά μεσ' στήν ουράνια χλαμύδα του, όταν οδηγεί τό χορό των Μουσών, που όνομάστηκαν από τό δικό σου τ' έννομα στή Δήλο, στο χρυσωμένο κόλπο της θάλασσας, κι' από τ' άνθρωπόνο άκόμα νησιώσαμε τόν Ολυμπο;

Χρωστάμε πολλά στή φιλόμουση Διοίκησή μας. Κάθε απόβραδο γινόμαστε και περισσότερο άνθρωποι. Μας έξαιθερωπίζει ή Μουσική. Οί θείες έσπερινές Μελωδιές που μοιάζουν σαν τή ταπεινή προσειχή μας τή Δημιουργό.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΛΗΣ

ΑΝΤΙ ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΟΣ

ΕΝΑΣ ΥΜΝΟΣ...

Ο Στρατηγός Βάν Φλήτ, δι' έπιστολής του προς τόν πρεσβευτή των Ην. Πολιτειών κ. Γκραιντν, εκθέτων τας έντυπώσεις του περι της «Μεγάλης Νίκης του Γράμμου», εκφράζεται μετ' άπεριγράφτου ένθουσιασμού δια τους Έλληνας μαχητάς και τήν Ηγεσίαν του Έλληνικού Στρατού.

«Έπαικέφθημεν, λέγει, πολλές άπό τας Μονάδας, αίτινες έλαβον μέρος εις τας μάχας και διεπιστώσαμεν ότι τό ήθικόν των εύρίσκειται εις τό ύψιστον σημείον. Χαρούμενα άματα, μειδιώντα πρόσωπα και αυθόρμητοι παρατηρήσεις ότι όλοι επιθυμούν και μάλιστα άνυπομονούν να χρησιμοποιηθούν άλλαχού της Ελλάδος κατά των συμμοριτών. "Ο,τι δήποτε και αν ήθελε

Του Άντ)χου Δ. ΣΟΥΛΗ λεχθή δια τήν μάχην του Γράμμου, ποτέ δέν θα ήτο υπερβολή».

Και άφου όμιλεί περι του εκτεταμένου της περιοχής εις έπακρον άπορημνου, τήν όποιαν οι Έαμοσλαοι είχαν όργανώσει έξαιρετικώς και υπερήσπισαν λυσσώδως και με φανατισμόν, έξωπλισμένοι με άφθονίαν όπλων και πυρομαχικών, ών μεγάλας ποσότητας, εγκατέλειψαν, όσοι κατώρθωσαν να φύγουν εις Άλβανίαν και του ειδικού ενδιαφέροντος τό όποιον παρουσιάζει τό άντιταξοπορικόν καταφύγιον του Μάρκου, καταληφθέν υπό του 596ου Τάγματος Μακρονήσου, συνεχίζει:

«Δικαιώς απέδοθη εις τόν Έλληνα Στρατιώτην ή τιμή δια τήν νίκην ταύτην. Πρωτί-

στος αυτός υπεβλήθη εις σκληράς δοκιμασίας, έπιδεικνύων συνεχώς τόν ήρωϊσμόν του και θυσιάζων τήν ζωήν του δια τήν λατρευτήν Ελλάδα.

»Είμαι εύτυχής, διότι Ο Τύπος και ο Στρατηγός Μάρσαλ έτίμησαν πλήρως τόν Έλληνα Στρατιώτην».

Και ο έξαίρετος κριτικός επί του ζητήματος τούτου, όιος είναι ο Στρατηγός Βάν Φλήτ, λέγει ακόλουθως: «Εϋθός έξ αρχής διεπίστωσα ότι ο Έλλην στρατιώτης σκληραγωγημένος, αποφασιστικός και με μεγάλην ψυχήν και θάρρος και πατριωτισμόν, είναι προικισμένος με υπερέχουσα άτομικότητα.

«Η Έλλάς έχει κάθε λόγον να είναι υπερήφανος δια τους πολεμιστάς της».

Πλέκων κατά τιν τόν εγκώμιον των υπερόχων καίνωτερον πάσης προσδοκίας επιτεύξεων των αεροπόρων, πυροβολητών, διαβιβαστών των διαφόρων Υπηρεσιών, ώς και δια τήν θαυμαστήν συμβολήν του ναυτικού, δι' οϋς λέγει: «Τά όσα

ΕΥΘΥΜΑ

ΜΟΥΣΤΑΚΟΛΟΓΙΑ

Μιά μεγάλη επιδημία έχει πέσει τώρα τελευταία στο Τάγμα μας, και ιδιαίτερα στο λόχο τόν δικό μας. Η Μουστακομανία. Δεν πρόκειται βέβαια να μιλήσουμε για τόν γέρο-Κρυσταλλίδη, ούτε για τούς γηραλέους νεαρούς του 7ου και 8ου λόχου με τὰ μακρὰ μoustάκια και τὰ κοντά παντελονάκια. Γά άλλα μoustάκια θά μιλήσουμε. Για τίσ περιποιημένες ἐκείνες και καλοφαλιδιμένες... τριχοστοιχίες, που διατηρούν námεσα στη μύτη και στο στόμα τούς οί κληρωτοί συνάδελφοι. Τούς ρωτάς:

— Γιατί, συνάδελφε, άφίνης μoustάκι;

— Ξέρω και γά; σοῦ άπαντάει σηκώνοντας τούς ώμους. Κι' όμως οί φωτογραφίες που κρατάει στα χέρια του, και που είναι έτοιμος να παχυδρομήσει, δείχνουν πως ξέρει και πλου καλά μάλιστα τόν λόγο αυτής της τριχοτροφίας. Κι' άς μὴν τὸ λέει.

Από τότε που βρίσκεται πάνω στη γη ὁ ἄνδρας και ἡ γυναίκα, τὸ δυνατό φύλο μηχανεύτηκε ένα σωρό τρόπους για να καταβάλῃ τὴν ἄδυναμία του ἄδυνατου φύλου. Προσπαθοῦσε πάντα να βρῆ τὸ μαγικό κλειδί, που θά τοῦ άνοιγε τὴν πόρτα του ἐρωτικού παράδεισου. Τὸ ὄπλο που ἔκανε τὸν ἄνδρα κυρίαρχο του ὄμορφου και τόσο ἐπιθυμητοῦ φρουρίου.

Μιά μικρὴ αναδρομὴ στὴν ἱστορία της ἀνδρικής μόδας, μπορεί να μᾶς δώσῃ μιά κάποια ἰδέα για τὴν εξέλιξη τῶν ὄπλων του ἐρωτικού ὄπλοστασίου του ἀνδρός, και εἰδικότερα του μoustακιοῦ.

Στὴν παλιὰ ἐποχή, μακρὰ γένεια και μoustάκια θεωροῦνταν «τρῆς σίκ». Με τόν καιρό μίκραιναι και τὰ δυό, και δημιούργησαν κατά τὸ 1600—1700 τὸ στυλ Ἑρρίκου 8ου, που με μ'κρῆς παραλλαγές κράτησε ὡς τὸ 1800. Στὴν αὐτὴ ἐποχή τὰ γένεια ψαλιδίστηκαν, ἔμειναν ὁμως τὰ μoustάκια που ἐνισχύθηκαν μάλιστα και με... πλασιοφυλάκες. Εἶναι οί φαβορίτες, τὸ γνώρισμα τῶν Ἰσπανῶν καμπαλλέρος. Δεν τούς περάζει ἡ ζέστη της Ἀνταλούςζιας ἢ του Μεξίκου στο ἀπό τριχες στολισμένο πρόσωπο, ἀφοῦ ἡ καρδιά τους τσουρουφρίζεται ἀπὸ ἔρωτα ἀκόμα πιὸ φλογερό. Τὸ κι' ἂν ἰδροκοποῦν προσπαθώντας με τὴν κιθάρα τους να συγκινήσουν τὴν καρδιά της σκληρῆς σενορίτας;

Στὰ τελευταία χρόνια τὸ μoustάκι μίκρηνε, στένεψε και δημιούργησε τούς διάφορους τύπους — Ντούγκλας Φάιρμπανθ, Τζὼν Τζίλμπερτ, Κλάρκ Γκέμπλ — που οί κομψευόμενοι ὄλου του κόσμου ἔτρεξαν να μιμηθοῦν. Ἄλλὰ ἡ μανία αὐτὴ τῶν ὁμοφύλων μας εἶχε κάποια δικαιολογία, κάποιο σκοπὸ. Νά συγκινήσει και να καταχτήσει τὴν γυναίκα. Που ὁμως γυναίκα ἔδω στο Μακρονῆσι; Γιατὶ λοιπόν, γιατί μoustακοφόροι συνάδελφοι τὸ καθημερινὸ αὐτὸ ψαλίδισμα του μoustακιοῦ σας, ἄσυμμετοχὴ του τρεῖς φορῆς τὴν ἡμέρα στο συσσίτιο, και τὸ ποὸ σπουδαίὸ τὸ ἀποθανάτισμα κάθε λίγο και λιγάκι στα φωτογραφικὰ φίλμ, που τὸσα λίγα δυστυχῶς βρίσκονται στο νησί μας;

Σὰς κούρασα, συνάδελφοι; Μὲ συγχωρεῖτε. Βλέπετε τὴν ὥρα μιλοῦσαμε για... τριχες.

Στρατ. Κ. ΤΟΜΑΝΑΣ

Εὔθυμο δεκαπενθήμερο

ΒΟΜΒΕΣ!

Ο Ο.Η.Ε. ἀπεφάσισε πάλι να συζητήσῃ στα φλέγοντα ζητήματα να δώσῃ κάποια λύση. Τρέξαν οί ἀντιπρόσωποι με τὰ χαρτιά στα χέρια να μὴν δοῦμε πια αἱματα και φόνους και μαχαίρια, και ὁ Βισίνσκυ που ὡς γνωστὸν ἔχει μεγάλη θλίψη γιατί δεν ἔχει δύναμη τὸν κόσμο να... συνηλίψη «Ὅχι ἄλλο αἷμα» ἐδήλωσε «τίς βόμβες σας χαλάστε!» Μὰ ἦταν δίπλα ἡ Ἑλλάς και φώναζε: «Μεριάστε...» «Ὅλοι τότε κοιτάξανε ένα ροῦχο ματωμένο. Κρατᾷ κι' ὁ Ράσσορ τὰ χουαλία με θλέμμα καρφωμένο και μετὰ σκέψιν ὠριμῆ λέγει: «Οί Ἀμερικάνοι οί φασίστες και οί βόμβες τους τὰ ἔχουν ὄλα κάνει...»

ΚΑΡΧΑΡΙΕΣ

Δεν ξέρω πὸς μπορέσαμε για ένα παλιοσάρι που ἔχαψε στο Φάληρο μόνον ένα παλληκάρη να ἀφίσουμε τὰ θάσανα, τίς τόσες μας φροντίδες και για χατήρι του ὄλοι μας ν' ἀναζητοῦμε ἐλπίδες... Μὰ οί καρχαρίες μοιάζουνε θαρρὰ τούς κατασπλιάδες κι' ὄσοι μείνουν θά φύγουνε ὄπου φυσοῦν βοριάδες. Αὐτοὶ μασάνε στα νερά κι' πα στη ξέρα μὰ δεν τούς σήκωσε πατέρας τὸ κλίμα ἐδωπέρα!

ΠΑΝ.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΩΝΑ

Δεν θά θεχάσω ποτέ, ὄσα χρόνια κι' ἂν περάσουν τὴν ἐποχὴ που ἦμουν κληρωτός. Σ' ἔλες τίς ἐποχές, σ' ὄλα τὰ Συντάγματα ὑπάρχουν κοῦβνια, ἐκείνο ὁμως τὸ μπερεκέτι που ἔπεσε τούτη τὴ χρονιά στο λόχο, ἦταν ἄλλο πρᾶγμα. Ποιὸς να πρωτοθυμηθῶ; Τὸν Μωῦς τὸν Ἑβραῖο, τὸν Μιχαλάκη ἀπ' τὴν Χαλκιδικὴ, τὸν Δέλλιο τὸν γύφτο ἢ τὸν Κερασίδη τὸν λαζό; Ἦταν ὄλοι τους τὰ στολίδια του λόχου και πάνω τους ξεσπούσαν τὰ πειράγματα κι' οί εἰρωνίες ὄλων ὡν μας.

Ο Μωῦς, τύπος κουτοῦ Ἑβραίου — σπάνιο πρᾶγμα ἀλήθες — δούλευε σ' ένα βαφεῖο στο Βαρδάρι.

Μιὰ μέρα ὁ ὑπολοχαγὸς Α., ὁ διμοιρίτης μας, μᾶς μιλοῦσε για τούς ἥρωες του 21. Σὲ μιὰ στιγμή ρωτᾷ τὸν Μωῦς:

— Τί ἦταν, Μωῦς, ὁ Κολοκοτρώνης;

Κι' ὁ Μωῦς, με τὴ χαρακτηριστικὴ προφορὰ τῶν Ἑβραίων τῆς Σαλονίκης, ἀπαντᾷ:

— Εἶναι μογιατζῆς, ὁδὸς Ἀλέξανδρος Μεγάλος, κύρ-ὑπολοχαγέ...

Ο κακομοῖρης νόμισε πως τὸν ρωτοῦσαν για τὸν Κολοκοτρώνη, γνωστὸν χρωματωπῶλη της ὁδοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, που ἀπὸ κεῖ φώνιζε μογιές για τὸ βαφεῖο του.

Τὸν Μιχαλάκη πάλι: Μπορὶ να τὸν ξεχάσω; Ο δύστηνος κομπόταν κάθε βράδυ στο πειθαρχεῖο, κι' αὐτὸ ὄχι ἀπὸ δικὸ του φταιξιμο, ἀλλὰ ἀπὸ στραβοξυλιές δικές μας που τίς φορτῶναμε ἄπάνω του.

Ἐκείνο που δεν μποροῦσε να καταλάβῃ ὁ Μιχαλάκης ἦταν οί βαθμοὶ της στρατιωτικῆς Ἱεραρχίας, και ἡ δικαιοδοσία κάθε ἀξιωματικοῦ στὴν ἐπιβολὴ ποινῶν. Ὅταν λοιπὸν κάποτε ὁ ὑπολοχαγὸς Α τὸν ρώτησε ποιὸς ἔχει μεγαλύτερο

βαθμὸ ὁ ταγματάρχης ἢ ὁ ἐπιλοχίας, ἀπάντησε ἀδίστακτα:

— Ο ἐπιλοχίας...

— Τι λές, βρε Μιχαλάκη;

— Ναι, γιατί ὁ ταγματάρχης δεν με βάζει φυλακή, ἐνὼ ὁ ἐπιλοχίας με στέλνει κάθε βράδυ στο πειθαρχεῖο...

Κάτι ἄλλο που δεν μποροῦσε να χωρέσῃ τὸ μυαλό του, ἦταν τὸ ὅτι ἡ Ἑλλάδα εἶναι μητέρα ὄλων μας.

— Καλά, κ. ὑπολοχαγέ, ρώτησε μιὰ μέρα, ὄλος ὁ λόχος εἴμαστε παιδιὰ της Ἑλλάδας;

— Ναι, Μιχαλάκη, ἔτσι εἶναι.

— Κι' ὁ Δημήτριος που εἶναι στὸν λόχο πολυθῶλον, κι' αὐτὸς εἶναι παιδί της; Κι' ὁ Γαβρόλης, που εἶναι στα Ἰππικά, κι' ὁ Μήτσος που εἶναι στὴν Ἀεροπορία;...

Κόκκαλο ὁ κ. ὑπολοχαγὸς.

Ἄλλος τύπος ἦταν ὁ Κερασίδης ὁ λαζός. Ο φουκαρὸς δεν μπόρεσε να μάθῃ ποτὴ τὴν ὄνοματολογία τῶν διαφόρων στρατιωτικῶν ειδῶν. Ἡ ξιφολόγη γι' αὐτὸν ἦταν ξιλοφόγη, ὁ σκοπευτικὸς ὀκρίβαλος, ὁ ταν σκαπανικὸς ὀκρίβαλος, ὁ λοχίας μας λοχίας και ἡ γαλέττα μας διαφθερίτης ἄστος.

Μεγὰλη του ἄδυναμία ἢ... ξιφολόγη. Εἶχε μιὰ μακρὰ λεμπέλ, που τὴν ἔζωνε πάντα, ἀκόμα κι' ὄταν πήγαινε με ἄδεια στο χωριὸ του.

Μὲ τὸν Κερασίδη συναντηθήκαμε στὴν Ἀλβανία. Στὴ μάχη του Ἀξου — Δεκέμβρης 1940 — ὁ Κερασίδης με μιὰ χειροβομβίδα ἐξουδετέρωσε ένα ἰταλικὸ πολυβολεῖο. Ἐνὼ ὁμως χαρούμενος μᾶς φώναζε κοντὰ του κοινώντας τὰ χέρια του, ἕνας ὄλμος τὸν ἔκανε κομμάτια...

Μετὰ τὴ μάχη θάψαμε τὸν Κερασίδη δίπλα στο ποτάμι, και βάλαμε ἀντί για σταυρὸ πάνω στο μνήμα του τὴν ἀγαπημένη του ξιφολόγη. στρ. Κ. ΤΟΜΑΝΑΣ

ΜΕΓΑΛΕΣ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

Κάποτε στὴν Φινλανδία που εἶχα πᾶει ἔκανε πάρα πολὺ κρῖο, τόσο που ὄταν ἔβγωνα τίς ψεύτικες μασέλλες μου και τίς ἀκούμπησα ἐπάνω στο κομοδίνο χοροσηθοῦσαν.

— Ἐπίσης μιὰ χρονιά στὴν Ἱταλία ἔκανε πολὺ μεγάλη ζέση που ταίξαμε τίς κότες πάγο για να μὴν βγάζουν τὰ αὐτὰ βρασμένα.

ΠΟΡΤΟΚΑΛΛΑΣ ΠΑΝ. Ναύτης 501 λόχου

ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗ!

Μιά ἐπαρχιακὴ ἐφημερίδα, ἀσκώντας πολεμικὴ ἐναντίον μιᾶς μερίδος του Δημοτικῶ Συμβουλίου της πόλεως, ἔγραψε ένα ἄρθρο, που κατέληγε με τὴ φράση «οί μισοὶ Δημοτικὸι Συμβουλοὶ της πόλεως μας εἶναι κλέφτες». Τὸ ἄρθρο προκάλεσε τὴν ἐπέμβαση του Εἰσαγγελέως, που ὑποχρέωσε τὸν διευθυντὴ της ἐφημερίδος να ἐπανορθώσῃ, ἂν δεν ἤθελε να σταματήσει ἡ κυκλοφορία της ἐφημερίδας του.

Ἐπειρα ἀπ' αὐτό, ἡ ἐφημερίδα δημοσίευσε «εἰς τὸν αὐτὸν τόπον και με τὰ αὐτὰ στοιχεῖα» τὴν παρακάτω ἐπανόρθωση:

«Σὲ περασμένο μας φύλλο

ΑΜΙΜΗΤΟ

Κατὰ τὸν τελευταῖο στολισμὸ του στρατοπέδου με πρα-